№ 294. Piątek 24. Grudnia 1858. Rok wydania 48.

GAZETA LWOWSKA.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Lwów, 23. grudnia. Dnia 22go b. m. wydana i rozesłana została z c. k. galicyjskiej drukarni rządowej we Lwowie część VIII., oddziału drugiego z r. 1858. Dziennika rządowego dla okręgu administracyjnego c. k. Namiestnictwa we Lwowie.

Ta część zawiera:

Nr. 38. Obwieszczenie c. k. Namiestnictwa z dnia 20go września 1858 l. 41622, którem oznajmiona dekretem wys. ministeryum spraw wewnętrznych z dnia 14. września 1858 l. 25209 ugoda z kantonem Unterwalden ob dem Wald, względem wynagrodzenia kosztów za pielęgnowanie szpitalne niezamożnych poddanych obudwu stron dla dopełniania ogłasza się.

Nr. 39. Obwieszczenie c. k. krajowej dyrekcyi skarbowej z d. 27. września 1858 l. 37328, względem stemplowania obwieszczeń, kalendarzów i gazet zagranicznych.

Nr. 40. Obwieszczenie c. k. Namiestnictwa z d. 30. września 1858 l. 40812, względem prowadzenia handlu obnośnego towarami kramarskiemi.

Nr. 41. Obwieszczenie c. k. Namiestnictwa z d. 14. października 1858 l. 45928, względem rozwiązania kasy zbiorowej we Lwowie.

Nr. 42. Obwieszczenie c. k. krajowej dyrekcyi skarbowej z d. 27. października 1858 l.3322 prae., względem rozwiązania c. k. kasy waluty wiedeńskiej we Lwowie z dniem 1. listopada 1858.

Nr. 43. Obwieszczenie c. k. galicyjskiej dyrekcyi pocztowej z dnia 31. października 1858 l. 7561, którem podaje się do wiadomości taryfę jazdy od d. 1. listopada 1858.

Nr. 44 Obwieszczenie c. k. Namiestnictwa z d. 3. listopada 1858 l. 47739, względem rozwiązania kasy zbiorowej w Złoczowie i w Jagielnicy.

Nr. 45. Reskrypt c. k. krajowej dyrekcyi skarbowej z d. 9. listopada 1858 l. 42154, z ogłoszeniem, że nowa waluta austryacka co do przeprowadzanych w lwowskim okręgu administracyjnym katastralnych szacunków dochodu gruntowego nie ma być tymczasowo zastosowana.

Nr. 46. Obwieszczenie c. k. Namiestnictwa z d. 11. listopada 1858 l. 50106, że założona w Stanisławowie fundacya dla osieroconych zupełnie dziewcząt otrzymała nazwę po imieniu najdostojniejszej Arcyksiężniczki Gizelli.

Nr. 47. Reskrypt c. k. krajowej dyrekcyi skarbu dla Galicyi wschodniej i Bukowiny z d. 18. listopada 1858 l. 44333, z ogłoszeniem, że zakupno liści tytuniowych rozpocznie się z dniem 1go grudnia 1858, a skończy w ciągu miesiąca lutego 1859.

Nr. 48. Reskrypt prezydyum Namiestnictwa z d. 27. listopada 1858 l. 7309 praes., z oznajmieniem, że ces.-rosyjskie i rosyjsko-polskie monety złote i srebrne, tudzież rosyjskie monety miedziane w c. k. kasach przy wypłatach nie mają być więcej przyjmowane.

W zamiarze uzyskania stosownych sił naukowych dla znajdujących się w stołecznem mieście Lwowie szkół trywialnych, zobowiązał się magistrat lwowski w porozumieniu z miejską radą gminy zacząwszy od 1. listopada 1858:

1. Z miejskiego funduszu opędzać koszta utrzymania drugiego, mającego się dodać do trywialnej szkoły przy kościele św. Anny podnauczyciela lub pomocnika nauczycielskiego.

2. Stan płacy wszystkich nauczycieli przy tutejszych szkołach trywialnych w ten sposób podwyższyć, azeby płace nauczycieli przy obydwóch szkołach trywialnych u św. Antoniego i św. Anny, gdzie się znajduje największa liczba uzdatnionych i uczęszczających do szkoły dzieci, wynosiły rocznie 400 zł. waluty austryackiej, przeciwnie zaś płace nauczycieli przy szkołach trywialnych u św. Marcina i u św. Maryi Magdaleny rocznie 300 złotych waluty austryackiej.

3. Pauszalia szkolne, które dopiero pod dniem 8. lutego 1858 liczba 24363 na zasadzie regulaminu szkolnego uregulowano, mają pozostać w tym wymiarze także w walucie austryackiej bez wszelkiej redukcyi.

4. Tym nauczycielom, którzy nie mają wyznaczonego pomieszkania przy szkole, należy płacić relutum za pomieszkanie rocznie 130 zł. waluty austryackiej, jednak tylko tak długo, dopokąd im pomieszkanie wyznaczone nie będzie.

5. Dla podnauczycieli lub pomocników nauczycielskich przy tutejszych miejskich szkołach trywialnych wyznaczyć płacę roczną 200 zł. waluty austr. z funduszu miejskiego, a tych pomocników nauczycielskich, którzy nie mają wyznaczonego pomieszkania, obdzielić roczną kwotą 50 zł. waluty austr. jako relutum za pomieszkanie.

6. Nauczycielki dziewcząt przy pięciu miejskich szkołach dziewczęcych pozostają przy dotychczasowej swej płacy rocznie 200 zł. i przy relutum za pomieszkanie 100 złr. m. k., jeżeli nie mają wyznaczonego dla siebie pomieszkania; — tylko te płace, to jest płaca w kwocie 210 zł. a relutum pomieszkania w kwocie 105 zł. będą pobierać w walucie austryackiej.

7. Dla pomocniczek nauczycielskich przeznacza się roczna płaca 150 zł., a relutum za pomieszkanie 30 zł. waluty austr.

Okazaną tem dobrowolnem przyjęciem na siebie tak znacznych kosztów pożyteczną dążność ku rozszerzeniu nauki ludu podaje niniejszem c. k. Namiestnictwo z zasłużonem uznaniem do wiadomości powszechnej.

Sprawy krajowe.

(Mianowania. — Ogłoszenie towarzystwa eskomptowego. — Znamiona i cechy fabryczne i profesyonistów.)

Wiedeń, 21. grudnia. Ministeryum finansów mianowało administratora podatkowego we Lwowie, radzcę finansowego Jana *Wittemberskiego* radzcą finansowym w gremium tutejszej finansowej dyrekcyi krajowej, a sekretarza finansowego przy tej dyrekcyi Adolfa *Jorkasch-Koch* radzcą finansowym i administratorem podatkowym we Lwowie.

— Niższo-austryackie towarzystwo eskontowe postanowiło z powodu zaprowadzenia waluty austryackiej pozostawić od 1. stycznia 1859 uczestnikom do wolnej dyspozycyi przyzwolone potąd w monecie konwencyjnej kredyta, jak na teraz w takiej samej ilości w walucie austryackiej.

Wynikające ztąd wynagrodzenia nadpłaty wkładek rozpoczną się z równoczesnem uregulowaniem odnoszących się dokumentów przy sposobności wypłacenia procentów (4%) od tych wkładek, które dnia 1. lipca 1859 nastąpi.

— *Oesterreichische Zeitung* pisze: Z niezawodnego źródła mamy doniesienie, że już dawno spodziewana ustawa dla ochrony cech i znamion fabrycznych najwyższą uchwałą z dnia 7. grudnia załatwioną została. Główne zasady jej są następujące:

1. Każdy fabrykant i profesyonista może zabezpieczyć sobie prawo do wyłącznego prowadzenia obranej sobie cechy lub znamienia w ten sposób, gdy je w właściwej izbie handlowej do protokołu wciągnąć każe.

2. Cecha przywiązana jest do profesyi a nie do osoby; dlatego każdy następca profesyi, którego cecha lub znamię już jest protokołowane, powinien kazać ponowić protokołowanie.

3. Ci, którzy już obecnie są w posiadaniu cechy lub znamienia, doznawają po czerwiec 1859 prawa pierwszeństwa, do którego to czasu nastąpić musi wciągnięcie do protokołu. Jeśli termin upłynął, a cecha tymczasem nie była zaprotokołowaną, tedy gaśnie prawo pierwszeństwa, i każdemu innemu wolno jest przywłaszczyć sobie cechę nieprotokołowaną, i posiadanie jej z wszelkiemi prawnemi skutkami kazać sobie przypisać protokołowaniem.

4. Za każde protokołowanie cechy lub znamienia należy złożyć taksę w kwocie 5 złotych, co idzie na korzyść protokołującej izby handlowej.

5. Izby handlowe i przemysłowe obowiązane są dla tej nowej gałęzi swej czynności postanowić osobnego urzędnika, od którego władza krajowa ma odebrać przysięgę.

Anglia.

(Nowiny dworu. — Prezydent kompanii indyjskiej. — Pochwały lordowi Elgin.)

Londyn, 18. grudnia. Parlament ma być zagajony dopiero w drugim tygodniu lutego.

— Książę Walii przybył w nocy z dnia 16. na 17. b. m. o godzinie 11tej jachtem admiralicyi „Black Eagle" z Ostendy do Duwru, przenocował i następnego dnia rano udał się w dalszą podróż do Osborne. Według nadesłanych wiadomości wylądował książę Alfred na dniu 29. listopada w Gibraltarze, i był przyjmowany z przynależnemi honorami. Bawił aż do dnia 6. b. m., wyjeżdżał do Tangeru i wrócił dnia 7. wieczorem.

— Z nowej południowej Walii przysłano do Londynu deputacyę dla naradzenia się z rządem względem organizacyi regularnej pocztowej linii na Panamę.

— Prezydentem kompanii wschodnio-indyjskiej na rok przyszły mianowano jednomyślnie członka parlamentu pułkownika Sykes.

— Dziennik *Times* przyznaje, że lord Elgin zasłużył się dobrze narodowi angielskiemu w Chinach. „W Kantonie, mówi dziennik ten dalej, skupiony jest cały handel zagraniczny narodu, którego ludność wynosi niemal całą trzecią część rodzaju ludzkiego na całym świecie, a Hongkong nie ma teraz żadnego znaczenia z powodu bliskości tego portu uwzględnionego. Lecz rzeczy wezmą z czasem wcale inny obrót, a kiedy handel przyjdzie do większego rozwoju, natenczas podupadnie i Kanton we względzie handlowym; Hongkong zaś stanie się ważnem miejscem może tylko dla tego, że jest wyspą na wodach chińskich. Właściwe miejsca handlowe Chin leżą dalej ku północy, i podźwigną się też wkrótce po otworzeniu nowych portów w Mandżuryi." Przy tem dowiadujemy się także z dziennika rzeczonego, że na wyspie Hongkong, która jest małym tylko ostrowem skalistym, wychodzi przecież sześć dzienników.

Francya.

(Rada gabinetowa. — Recepcye noworoczne. — Nowy jacht cesarski. — Wiadomości bieżące. — Wypłata kwot w grze dyferencyjnej na giełdzie. — Urządzenie trybunału w Algieryi.)

Paryż, 18. grudnia. W Tuileryach była dziś ministeryalna rada pod prezydencyą Cesarza. Słychać, że na tem posiedzeniu zapadła stanowcza uchwała względem nowego banku.

— *Monitor* ogłasza, że dnia 1. stycznia przyjmować będzie Cesarz dyplomatyczny korpus i wszystkie władze. Dnia 2. stycznia zaś przyjmować będą Ich Mość Cesarstwo damy dyplomatycznej korporacyi i inne, które nie były jeszcze przedstawiane u dworu.

— Fregata „La Cleopatre" i pocztowy parostatek „Le Surcouf" z eskadry na Antilach, zawinęły, jak pisze *Monitor*, na dniu 10go listopada do Vera-Cruz. Jutro spławiony zostanie w Cherbourgu nowy cesarski jacht „Aigle", który ma być używany do wycieczek Cesarza i Cesarzowej. Jacht ten zbudowany jest na nowy zupełnie sposób.

— Dzisiaj o 8. godzinie rano wyświęcał arcybiskup Paryża w kościele St. Sulpice 190 kleryków.

— Hrabia Taszer, dawniej par Francyi, umarł na dniu 15go grudnia w Paryżu w 79 roku swego życia.

— Jenerał Mac Mahon, który już od kilku dni bawi w Paryżu, miał dnia 14go b. m. posłuchanie u Cesarza w przytomności księcia Napoleona. Zdaje się, że naczelny komendant sił zbrojnych w Algierze nie podziela w zupełności zdań księcia ministra, i że z tej przyczyny przybył do Paryża. — Upewniają, że Algier otrzyma prawo wysłania dwóch deputowanych do ciała prawodawczego.

— *Gazeta wiedeńska* pisze: Donosiliśmy niedawno o wyroku sądowym, którym unieważniono wszelkie pretensye względem zwrotu kwot przegranych i wypłaconych w grze na giełdzie deferencyjnej. Wyrok ten uzupełniono nowem rozstrzygnięciem w tej mierze trybunału paryskiego, według którego rzeczona uchwała sądowa odnosi się tylko do uiszczonych już wypłat gotówką. Zaszedł bowiem taki wypadek, że pewien kapitalista wystawił swemu ajentowi wexlowemu ważne wexle, za które puszczone w dalszy obieg należała się w terminie przypadającym wypłata od ich wydawcy, zwłaszcza że posiadacz nie był obowiązany dociekać pochodzenie tego zapisu. Nabywca wniósł następnie skargę przeciw ajentowi giełdowemu i domagał się zwrotu wexlów niesłusznie spłaconych. Sąd uwzględnił skargę i skazał ajenta giełdowego na zwrot wexlów lub sumy odpowiedniej, gdyż wexle te nie miały żadnej prawnej podstawy, i nienależało puszczać je w obieg.

— Książę minister nie ustaje w zaprowadzaniu w Algieryi takich urządzeń, które tamtejszego mieszkańca stawiają co do praw i gwarancyi na równi z obywatelami Francyi. Ogłoszona w dzisiejszym *Monitorze* reorganizacya cesarskiego trybunału w Algieryi, jest nowym postępem na tej drodze. Dotychczasowe urządzenie tego trybunału, mówi książę Napoleon w swym raporcie do Cesarza, nie odpowiadało już nowemu, Algieryi wyznaczonemu stanowisku. Trybunał obarczony był cywilnemi sprawami, bezustannie delegować musiał po pięciu albo po trzech radców na posiedzenia sądów przysięgłych, nieposiadał żadnej izby oskarzenia ni prawa ewokacyi, zakończenie kryminalnych śledztw zostawiał bezwarunkowo jeneralnemu prokuratorowi do roztrzygnięcia, oraz zbywało mu w ważnych sprawach na środkach sądowego śledztwa. Obecnie zatem, urządzony zostanie trybunał w Algieryi na mocy dekretu z dnia 15. grudnia na wzór trybunału we Francyi, rozumie się o ile zezwalają tamtejsze stosunki. Trybunał składający się dotąd z prezydenta, wiceprezydenta i czternastu radców, składać się będzie na przyszłość z jednego pierwszego prezydenta, z dwóch prezydentów izby i siedmnastu radców; z mianowaniem pierwszego prezydenta, ustaje jeneralny prokurator być szefem sądownictwa; jak we Francyi mianowany zostanie jeden z jeneralnych adwokatów przy trybunale, pierwszym jeneralnym adwokatem. Trybunał składa się z trzech izb: z izby sądów cywilnych, policyi poprawczej i zaskarzenia. W sprawach cywilnych i poprawczej policyi stoi cesarski trybunał w Algieryi na równi z trybunałami francuskiemi, w sprawach kryminalnych zaś, tworzy główną część dekretu, zaprowadzenie izby zaskarzenia. Książę minister upatruje w tej reorganizacyi najzbawienniejszy środek rozwoju Algieryi, jak sam dodaje: „ażeby liczną, światłą i pilną ludność cywilną ściągnąć do nowego kraju na osiedlenie, niewystarczają na to bogactwa wszelkiego rodzaju; ludność powinna znaleźć tam także i urządzenie zabezpieczające jej równie wolność jak i własność; bez tej opieki, wałęsać się będą koloniści, zamiast oddawać się rolnictwu albo innym pożytecznym przedsiębiorstwom." Pierwszym prezydentem trybunału w Algieryi mianowany został dotychczasowy prezydent, p. Devaulx.

Szwajcarya.

(Demonstracya do rządu francuskiego.)

Dziennik *Bund* potwierdza wiadomość telegraficzną o wydanem poleceniu ministrowi szwajcarskiemu w Paryżu, by względem wiadomego nadwerężenia granicy federacyjnej przez oddział wojsk francuskich żądał zadośćuczynienia. Dziennik ten robi przy tem „uwagi godne" spostrzeżenie, że wiadomy pochód wojskowy nie przypadł w „spornem" miejscu doliny, lecz odbył się dawnym gościńcem do St. Cergus, który „bezsprzecznie" należy do posiadłości kantonu waliskiego.

Włochy.

(Księstwo Monako.)

Artykuł wychodzącego w Monako dziennika *Eden* względem pogłoski o sprzedaniu księstwa Monako, tak się wyraża:

„Nie pierwszy to raz rozsiewają pogłoskę o cesyi księstwa Monako któremu z mocarstw, a to raz Piemontowi, raz Anglii, to znowu Stanom zjednoczonym Ameryki północnej.

Niedziwić się, jeżeli z jednej strony pobliże Wilafranki, natura i domniemany zamiar fortu, jaki Rosya tam chce założyć, a z drugiej strony tak ważne położenie miasta Monako, jako stanowisko obserwacyjne, rozciągłość zatok, nad któremi panuje, i bezpieczeństwo jego portu, teraz, gdy uwaga Europy zwrócona jest na tę część śródziemnego morza, jeżeli to wszystko w niektórych dziennikach francuskich wywołuje na nowo tę pogłoskę i nadaje niejaką ważność pozorną.

Korzystając z tej sposobności, wyrazimy całe nasze zdanie o tym przedmiocie.

Nie jest nam nie wiadomo, że w ostatnim czasie czyniono monarsze tego księstwa najświetniejsze propozycye, zmierzające do akwizycyi tego kraju.

Atoli szlachetny sposób myślenia panującego obecnie księcia Karola III., długi opór, jaki stawiał on i dostojny jego poprzednik odstąpieniu dwóch swoich miast na korzyść ościennego państwa, nie pozwolają przypuścić, że kwestyę cesyi na prawdę traktowano, równie jak niedokładne jest podanie o dawniejszem zupełnem lub częściowem sprzedaniu za gotówkę.

Księstwo Monako zachowuje z chlubą niezachwiane przywiązanie do starej szlachty swego państwa, więcej niż przed 900 lat ukonstytuował je Cesarz Otto, „monarchicznem i wolnem od wszelkiej podległości i opłaty czynszu," księstwo to utrzymało się niezawiśle śród rewolucyi wszelkiego rodzaju i zostawało nieprzerwanie pod panowaniem starej dynastyi Grymaldich, dostojnych potomków Pipina.

Lojalny protektorat Francyi był mu kilkaset lat w obronie jego praw na pomocy; wspomnienie na tę przeszłość łączy się w teraźniejszym księciu nazbyt z uczuciem własnej godności, ażeby mógł pomyśleć dla osobistych interesów o odstąpieniu od postępowania, jakie sobie zakreślił.

Nadmieniamy jeszcze, że instytucye, jakie książę nadał krajowi, są instytucyami Francyi; księstwo kocha swego monarchę, i zawdzięcza mu pomysły mądrej wolności, porządku i postępu, które jego słabość zasłaniają, i odwracają od niego wszelkie życzenia annexacyi do któregobądź obcego państwa. Niezwyczajne stanowisko miast Mentone i Roccubruna, o którem w ogóle zapomniała dyplomacya europejska, i względem którego przedłużenia na czas niepewny zdziwiona jest opinia publiczna, dała bez wątpienia bezpośredni początek pogłosce o cesyi, co było dostatecznem do utrzymania jej dalej.

Spodziewamy się, że wielkie mocarstwa, które umiały zabezpieczyć niepodległość Montenegru, w niedalekiej przyszłości uregulują kwestyę, która ze stanowiska traktatów i poważania narodowości nie mniej jest godna uwagi."

Niemce.

(Kontrola paszportowa. — Sprawa holsztyńsko- lauenburska.)

Z **Berlina** piszą: Potąd nie wyszły jeszcze żadne rozporządzenia względem zniesienia kontroli paszportów na dworcach ko-

lei żelaznej. Zdaje się jednak, że wyższe instancye zamierzają kontrolę tę uchylić, chociaż zachowanie jej było jak potąd bardzo oględne i dla publiczności nieuciężliwe i nie raz posłużyć mogło do przytrzymania przestępców, którzy chcieli się ratować ucieczką.

Frankfurt, 11. grudnia. Zjednoczone wydziały w sprawie holsztyńsko-lauenburskiej przedłożyły następującą propozycyę na posiedzeniu zgromadzenia związkowego z 9. b. m.

Wysokie zgromadzenie raczy

1) wstrzymać tymczasowo rozpoczęte dnia 12. sierpnia r. b. postępowanie związkowe względem wykonania uchwały związkowej z 11. lutego r. b.;

2) polecić wydziałom zjednoczonym przedłożenie dalszego sprawozdania o wypadku zamierzonych negocyacyi ze Stanami, a nawet jeszcze i przed ich zupełnem ukończeniem, jeśli tego będzie potrzeba.

Rosya

(Kolonie amurskie.)

Chcąc powiększyć kolonie w wschodniej Syberyi bez ciężaru dla korony, wzmocnić tamtejsze wojskowe siły bez powiększenia wojska, zostanie przeniesiona część tak zwanej „krajowej straży" z żonami i dziećmi, i wcielona do tamtejszej kozaczyzny. Środków przesiedlenia i na pierwsze zabudowanie się dostarcza państwo. Kto przeznaczony jest do tego przesiedlenia, a nie ma jeszcze żony, powinien się ożenić; to postanowienie dało w Wiatce powód do aktu patryotycznego, za które wyraził Cesarz swe podziękowanie. Wielu żołnierzy oświadczyło swoją gotowość dobrowolnie przesiedlić się, lecz że nie mieli środków na zawarcie małżeńskich ślubów, tedy obecny podówczas w Wiatce kupiec z Kiachty, p. Wereteników, obdzielił wielu żołnierzy po 4—20 rubli, i tym sposobem dopomógł 111 żołnierzom do ożenienia się, którzy teraz z swemi żonami znajdują się już w podróży do swej nowej ojczyzny nad cichym oceanem.

Wyspy Jońskie.

(Misya p. Gladstone.)

Dziennik *Malta Observer* pisze: „P. Gladstone przyjmował już wielu członków Jońskiego parlamentu i wysłuchał ich żałoby odnoszące się głównie do tego, że się nie mogą połączyć z Grecyą. P. Gladstone oświadczył im, że traktat, na mocy którego zasadza się protektorat, jest prawem europejskich państw, i że w tym względzie zostaną im przyznane znaczne ulepszenia. Prócz tego przyrzekał nawet zniesienie najwyższe policyjnej władzy i sekwestrowanie wiele miejscowych środków. Najbliższą pocztą doniosę więcej, pisze korespondent powyżrzeczonego dziennika, ale sądzę, że poselstwo p. Gladstone zostanie bezskuteczne."

Turcya.

(Stan rzeczy w Multanach i na Wołoszczyźnie.)

Journal de Constantinople pisze z 10. b. m.:

„W Multanach i na Wołoszczyźnie był stan rzeczy przed kilkoma dniami bardzo niepomyślny. Obie kajmakamie przekroczyły zakres swej działalności, a co nie mogła pominąć milczeniem Porta wysoka obstająca przy ścisłem i bezstronnem wykonaniu układów najnowszych. Udała się przeto do reprezentantów mocarstw, które podpisały traktat paryski. Na jednej z konferencyi odbytej z tego powodu wszyscy zgodzili się na to, by zganić sposób postępowania tymczasowej władzy wykonawczej w Bukareszcie i w Jasach i zalecić jej trzymać się litery prawa i działać w duchu ostatniego firmanu cesarskiego. Telegraf, którego używanie odjęto Asif Bejowi, służyć mu powinien i nadal do wolnej dyspozycyi, a na wypadek dymisyi jednego z członków lub całej kajmakamii należy pomyśleć o zastąpieniu tego ubytku innymi członkami. Do Bukaresztu i Jas wysłano temi dniami depeszę zbiorową ułożoną w tym duchu i zawierającą jeszcze i inne wyjaśnienia, i spodziewamy się, że wywrze pożądany wpływ na umysł mężów stojących u steru spraw publicznych. Kiamil Bej i Asif Bej pozostaną w Bukareszcie i Jasach, by obecni byli przy wyborach i mianowaniu hospodarów; mają też czuwać nad tem, by w niczem nie nadwerężono praw Porty wysokiej."

Azya.

(Doniesienia z Indyi.)

Koncentracya wojny indyjskiej, mówi *Times*, jest teraz zupełna. Tak małem stało się nakoniec ognisko, że na dość wielkiej mapie Hindostanu zaledwo można dostrzedz widownię kroków nieprzyjacielskich, ale na tym małym punkcie bucha tak silny płomień, że odblask łuny oświeca cały kraj okoliczny. Bezpośrednio na na brzegach Gangesu na południe Oudy, leży okrąg tak nieznany i tak mały, że w Europie ledwie znają jego nazwisko. Zowie się okrąg Bajswarra a określony dokładniej linią idącą z Allahabadu na północ ku Pertaughuru, ztamtąd na zachód przez Roy-Bareilly, a potem krzywą linią od Roy-Bareilly do Cawnpore. Mały ten okrąg dostarczał starej naszej armii bengalskiej nie mniej jak 40.000 Sepojów i jest zapewne w stosunku do swej przestrzeni najdzielniejszym krajem w świecie. W samym jego środku leży Szunkerpur, z swoim fosą otoczonym 7 angielskich mil długim Dżungelem, w którym są cztery oddzielne forty; a na północnej granicy są Dżudżpur-Dżungele, gdzie podczas upałów jesiennych tysiące rokoszan stały obozem. W około tego miejsca rokoszu ściągnął lord Clyde tak straszną zbrojną siłę europejską, jakiej dotychczas w Indyach nie widziano. Szesnaście batalionów angielskiej piechoty, wsparte nadzwyczaj silną artyleryą i doskonałem wojskiem krajowców składają zastęp, który naszego nieprzyjaciela w ostatnim jego ostępie zamyka; a według ułożonego planu niepodobna, ażeby ten nieprzyjaciel chociaż tak bardzo zwinny zdołał nam umknąć.

Times mówi, że około $^3/_4$ armii czynnej składaja się z Anglików, nie podaje jednak ich ogółowej sumy wyżej jak na 15.000 ludzi. To sprzeciwia się nowej wiadomości własnego korespondenta gazety *Times*, który wyraźnie podał, że liczba wojsk azyatyckich, a zwłaszcza Sykhów, jest przeważająca. Następnie dziennik ten jest przekonany, że zupełne zwycięstwo w polu będzie łatwe i prędkie a otoczone powiększej części glinianemi wałami zamki nie zdołają stawić żadnego oporu. „Jedyną kwestyą jest: jak przeszkodzić ucieczce nieprzyjaciela, i jak uskutecznić jego pojmanie?" I w tym względzie wydał lord Clyde stosowne rozporządzenia.

Australia.

(Parlament otwarty.)

Melbourne, 18. paźdz. Nasz parlament został zagajony na dniu 7. b. m. zupełnie na wzór rodzinnego kraju, przyczem miał gubernator mowę do prawodawczego „Council" i „Assembly" to jest, do wyższej i niższej izby. Parlament jednak obradować ma tylko do końca bieżącego roku i w tym czasie załatwić niektóre ważne sprawy. W mowie zagajenia przyrzekł gubernator przedłożyć projekta ustawy względem reformy parlamentu, a głównie względem zmian w wyborczych dystryktach, pomnożenia członków parlamentu i skrócenia parlamentarnej peryody z 5 na 3 lata. Prócz tego ograniczoną zostanie liczba urzędników zasiadających w prawodawczem zgromadzeniu i wniesiony być ma nowy projekt ustawy względem Chinów, budowli gościńców, miar i wag, prywatnych posiadaczy kopalni złota i t. d. oraz obradować mają nad środkami obrony portów.

Nowo odkryte i niesłychanie wysławiane pokłady złota w Fitzroy, stały się dla wielu smutnem rozczarowaniem i kto tylko mógł uchodził ztamtąd.

Z kopalni złota w kolonii Wiktorya wydobyto w tym roku aż do połowy miesiąca października 1,861.541 funtów uncyi, gdy w ciągu tego samego czasu wydobyto w upłynionym roku 1,944.567 funtów.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Medyolan, 19. grudnia. Towarzystwo kolei żelaznej między Tornavento i Sesto Calende postanowiło dla przyspieszenia budowli zaciągnąć pożyczkę.

Werona, 21go grudnia. Wczoraj rozpoczęła swoje prace komisya ustanowiona dla zbudowania kolei żelaznej ztąd do Botzen.

Turyn, 19go grudnia. Osławionego zbójcę Filippo Costati, który przez długi czas był postrachem prowincyi Ferrary, pojmała żandarmerya piemoncka i wydała rządowi papieskiemu. W miejsce Mussa, byłego intendanta kwestury genueńskiej, mianował rząd adwokata Galli.

Korfu, 18. grudnia. Sir Gladstone przybył 10. b. m. do Kefalonii, gdzie przyjmowano go z wielkiem uniesieniem. Mimo to doręczyli mu reprezentanci miasta memoryał za połączeniem się z Grecyą. Gladstone oświadczył metropolicie, że instrukcye, jakie otrzymał, niedozwalają mu układać się o taką unię. Dnia 14. b. m. spodziewany był w Zante, gdzie partya grecka przygotowywała również demonstracyę w tym duchu.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 23. grudnia.

Hotel rosyjski: PP. Hr. Drohojewski Kaz., z Tomanowic. — Albert Mic., c. k. porucz., z Buczacza.

Hotel europejski: P. Hosz Edw., z Pukienic.

Hotel Langa: PP. Br. Bruniecy Józef i Jul., z Stryja. — Wiplinger B., c. k. rotm., z Żółkwi. — Giczewski Józ., c. k. pens. rotm., z Buczat. — Serwatowski Mac. Zeno, z Rajtarowic.

Hotel podolski: P. Skarzyński Wł., z Szuszyc.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 23. grudnia.

PP. Biliński Jan, do Huty obedyn. — Cywiński Waw., do Dąbrowic. — Br. Czechowicz Wł., do Glinian. — Hr. Dzieduszycki Wł, do Pieniak. — Hr. Dzieduszycki Alf., do Uhełny. — Gołaszewski Jakób, do Krzywego. — Janko Henr., do Hoszan. — Jasiński Xaw., do Brzeżan. — Kuczyński Leo, do Lubowa. — Gontard Henr., c. k. major, do Gródka. — Libe de Szelew Fr., do Bełza. — Mysłowski Alf., do Zubrzy. — Malczewski Jul., do Złoczowa. — Niezabitowski Wł., do Uherzec. — Negri Sz. do Jas. — Pentz Ant, do Stanisławowa. — Br. Poten Kar., do Łahodowa. — Rubczyński Wł., do Jaśniszcza.— Br. Schloisnig, c. k. pułk. i Zsembery, c. k. rotm., do Gródka. — Starzewski Ed., do Berteszowa. — Schmidt Konst., do Rohatyna. — Steege Ludwik, c. k. protom., do Jas. — Truskolawski Leon., do Streptowa.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 22. grudnia.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	329 05	— 7.6°	92.9	południowy sł.	pochmurno
2. god. po poł.	228.49	— 5 4°	90.0	" "	jasno
10. god. wiecz.	327 30	— 7.9°	92.5	" "	"

TEATR.

W Niedzielę na scenie polskiej: **„Staroświeczyzna i postęp czasu.“**
W poniedziałek dramat niem.: **„Die Grille“** (Świerszcz.)

Termina

sprzedaży, kupna, dzierżawy, licytacyi i t. d.

Dnia 28. grudnia: Sprzedaż realności nr. 58 w Bolechowie. — Licytacya na dostarczenie różnych mundurów i rysztunków dla wojska za pomocą ofert we Lwowie. — Wydzierżawienie markietaństwa w szkole wojskowej za pomocą ofert we Lwowie.

Dnia 5. stycznia 1859: Sprzedaż realności nr. 66 w Nadwornie. — Licytacya na dostarczenie różnych artykułów na mundury i rynsztunki za pomocą ofert we Lwowie.

Dnia 10. stycznia: Licytacya na dostarczenie płótna za pomocą ofert w Winnikach.

Dnia 11. stycznia: Sprzedaż jednej części dóbr Firlejówka we Lwowie.

Dnia 13. stycznia: Sprzedaż realności nr. $268\frac{2}{4}$ we Lwowie.

Kurs lwowski.

Dnia 23. grudnia.		gotówką złr.	gotówką kr.	towarem złr.	towarem kr.
Dukat holenderski	mon. konw.	4	32	4	35
Dukat cesarski	„ „	4	34	4	37
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	7	50	7	56
Rubel srebrny rosyjski	„ „	1	30½	1	31½
Talar pruski	„ „	1	26	1	28
Polski kurant i pięciozłotówka	„ „	1	7	1	8
Galicyj. listy zastawne za 100 złr.	bez kuponów	78	45	79	15
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	79	24	80	—
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	81	7	81	55

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i wekslì.

Dnia 23. grudnia.

1. Dług publiczny. *A. Państwa.* W walucie austryackiej po 5% za 100 zł. — —. Z pożyczki narodo. po 5% za 100 złr. 86 10. Z roku 1851 serya B. po 5% za 100 zł. —.—. Z konwersyi kuponów po 5% za 100 zł. —; Metaliki po 5% za 100 zł. 85 10.; po 4½% za 100 zł. —.—; po 4% za 100 zł. —. po 3% za 100 zł. —.—; po 2½% za 100 zł. —; po 1% za 100 zł. —. — Przeznaczone do loso.: z r. 1834 za 100 zł. —; z r. 1839 za 100 zł. —.— zł. z roku 1854 za 100 zł. 116.45. — Losowane obligacye dawnego długu państwa: po 5% za 100 zł. —.—; po 4½% za 100 zł. — —; po 4% za 100 zł. — —. Przeznaczone do losowania obligacye dawnego długu państwa w kraju uprocentowane: po 3% za 100 zł. — —; po 2½% za 100 zł. — —; po 2¼% za 100 zł. — —; po 2% za 100 zł. — —; po 1¾% za 100 zł. — —. Przeznaczone do losowania obligacye dawnego długu państwa za granica uprocentowane: po 5% za 100 zł. — —: po 4½ za 100 zł. — —; po 4% za 100 zł. — —. *B. Krajów koronnych.* Obligacye indemnizacyjne: Niższej Austryi po 5% za 100 zł. —.—; Węgier —.—; Banatu Temeskiego, Kroacyi i Slawonii 85 25.; Galicyi —.—; Bukowiny —.—; Siedmiogrodu —.—; innych krajów koronnych —.—; z klauzulą losowania w roku 1867 —.—. Lombardo-weneckiej pożyczki z roku 1850 po 5% za 100 zł. —

2. Akcye. Banku narodowego sztuka 1009 —; instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 250. ; niższo-austr. towarzystwa eskomtowego 628.—; półn. kolei Cesarza Ferdynanda za 1000 zł. 1810; towarzystwa kolei żelaznej państwa 256 80; zachod. kolei Cesarzowej Elżbiety po 200 zł. za 100 zł. (50%) wpłaty 86 80; połud.-półn.-niemieckiej kolei komunik. —.—; kolei Cisy po 200 złr. m. k. —; — lomb.-weneck. kol. żelaz. —.—; wsch. kolei Cesarza Franciszka Józefa —.—; austr. towarzystwa żeglug parowej na Dunaju po 500 złr. 528.—; Lloyda w Tryeście po 500 złr. 260.

3. Listy zastawne. Banku narod. w mon. konw.: na 12 miesiecy po 5% za 100 zł. —.—; na 6 lat po 5% za 100 zł. —.—; na 10 lat po 5% za 100 zł. —.—; przeznaczone do losowania po 5% za 100 zł. —.—.; w walucie austryackiej: na 12 miesięcy po 5% za 100 zł. — —; przeznaczone do losowania po 5% za 100 zł. —.—; galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —.

4. Losy. Instytutu kredyt. dla handlu i przemysłu sztuka 102 70; towarzystwa żeglugi parowej na Dunaju —.—; pożyczka miasta Tryestu za 100 zł. —.

Kurs wexlowy. Na 3. miesiące: Amsterdam za 100 holenderskich florenów —.—. Augsburg za 100 zł. połudn. niemieck. waluty 86.25. Berlin za 100 talarów —.—. Wrocław za 100 talar. — —. Frankfurt n. M. za 100 zł. połudn. niemieck. waluty 86.40. Genua za 100 lirów piemonckich — - -. Hamburg za 100 marko banko 76.25. Lipsk za 100 talarów —.—. Liwurna za 100 lirów toskańskich —.—. Londyn za 10 funtów szterl. 101.90. Lugdun za 100 franków —.—. Medyolan za 100 zł. waluty austryack. 99 50. Marsylia za 100 frank. —.—. Paryż za 100 fr. 40.45. Praga za 100 zł. wal. austr. —.—. Tryest za 100 zł. wal. austr. —.—. Wenecya za 100 zł. wal. austr. —.—.

Na 31 dni. Bukareszt za 100 piastrów wołoskich 14.72. Konstantynopol za 100 piastrów tureckich —.—. Wexlowe dyskonto banku narod. 5% —. procent od zaliczek banku narodowego na papiery publiczne 5% —.

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 4.83, — dukaty ces. pełnej wagi $4.79^{5}/_{10}$, korony 13.93. półkorony —.

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 21. grudnia.

Dług publiczny.

A. Państwa.	pien.	towar.
W austr. wal. po 5% za 100 zł.	81.25	81.35
Z pożyczki narodow. po 5% za 100 zł.	86.10	86.20
Z roku 1851, ser. B. po 5% za 100 „	—.—	—.—
Metaliki po 5% za 100 zł.	85.10	85.20
dtto. „ 4½% za 100 zł.	75.75	76.—
Przeznacz. do wylos. z r. 1834 za 100 zł.	318.—	320.—
„ 1839 „ 100 „	137.50	138.—
„ 1854 „ 100 „	115.25	115.50
Renty Como po 42 lir. austr.	16.80	17.—

B. Krajów koronnych	pien.	towar.
Obligacye indemn. po 5% za 100 zł.: Niższej Austryi	94.50	95.50
Węgier	84.—	84.75
Banatu Temeskiego, Kroacyi i Slawonii	83.—	83.75
Galicyi	83.50	84.—
Bukowiny	83.—	83.50
Siedmiogrodu	83.—	83.50
innych krajów koronnych	90.50	91.50
Z klauzulą losowania w r. 1867	—.—	—.—

Akcye.

	pien.	towar.
Banku narodowego sztuka	1003.—	1006.—
Instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu po 200 zł. wal. austr	247.70	247.80
Niższo-austr. towarzystwa eskomt. po 500 zł. mon. konw.	622.—	625.—
Północnej kolei Cesarza Ferdynanda po 1000 zł. mon. kon.	1802.—	1804.—
Towarzystwa kolei żelaznej państwa po 200 zł. mon. konw. czyli 500 fr.	255.10	255.20
Kolei Cesarzowej Elżbiety po 200 zł. mon. kon. za 100 zł. (5%) wpłaty	85.50	85.60
Połud.-półn.-niemieckiej kolei komunikacyjnej po 200 zł. m. k.	183.50	184.—
Kolei Cisy po 200 zł. m. k. po 100 zł. (50%) wpłaty	105.—	105.10
Lomb.-weneckiej kolei żelaznej po 570 lir. austr. czyli 192 zł. m. k. z 76 zł. 48 kr. (40%) wpłaty	119.50	120.—
Wsch. kolei Cesarza Franciszka Józefa po 200 zł. czyli 500 frank. z 60 zł. (30%) wpłaty	66.60	67.—
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	528.—	530.—
Lloyda austr. w Tryeście po 500 „ „	345.—	—.—

Listy zastawne.

		pien.	towar.
Banku narodowego w mon. kon.	6letnie po 5% za 100 zł.	99.25	99.50
	10 „ „ 5% „ 100 „	95.—	95.50
	przeznaczone do losowania po 100 zł.	90.—	90.50
Banku narodowego w wal. austr.	na 12 miesięcy 5% za 100 zł.	99.25	99 50
	przeznaczone do losowan. po 5% za 100 zł.	85.50	86.—

Losy.

	pien.	towar.
Instyt. kredyt. dla handlu i przemysłu po 100 zł. waluty austr. za sztukę	102.40	102.50
Towarz. żeglugi parowej na Dunaju po 100 zł. mon. kon.	105.50	106.—
Esterhazego 40 zł. m. k.	78.50	79.—
Salma 40 „ „	41.—	41.50
Palfiego 40 „ „	38.—	38.50
Clarego 40 „ „	37.25	37.75
St. Genois 40 „ „	38.—	38.50
Windischgrätza 20 „ „	24.10	24.50
Waldsteina 20 „ „	26.75	27.25
Keglevicha 10 „ „	15.60	15.90

Na 3 miesiące.

	pien.	towar.
Augsburg za 100 zł. połud.-niemieckiej waluty 5%	86.30	86.35
Frankfurt n. M., za 100 zł. południ.-niemieckiej waluty	86.50	86.55
Hamburg za 100 marko banko 2¾%	76.35	76.40
Londyn za 100 funtów szterl. 3%	102.—	102 10
Paryż, za 100 franków 3%	40.50	40.55

Kurs złota.

	pien.	towar.
Dukaty ces. mennicze	4 zł.—84 cen.	4 zł.—85 cen.
Korona	13 „ —92 „	13 „ —93 „
Napoleondor	8 „ —14 „	8 „ —15 „
Rosyjski imperyał	8 „ —31 „	8 „ —32 „

KRONIKA.

(Wiadomości lokalne.) Dnia 17. b. m. o północy wyszło z kawiarni teatralnej dwóch żołnierzy z pułku artyleryi, i jeden z nich pijany zranił lekko w lewą rękę pewnego cywilnego. Ztamtąd zeszli na plac Gołuchowskiego i spotkawszy patrol straży policyjnej rzucili się na niego z niewiadomej przyczyny; przyczem cywilny dozorca straży policyjnej odniósł ciężką ranę, a jeden z policyantów otrzymał lekką ranę w prawą rękę. Sprawców oddano przynależnej władzy do ukarania.

— Dyrekcya tutejszych chrześ. ochronek dla dzieci i niemowląt, podaje do wiadomości, że druga sala ochrony z końcem b. m. przeniesie się z domu pod nr. $229\frac{2}{4}$ do realności na przeciwko leżącej nr. $223\frac{2}{4}$ pana Franciszka Endemana własnej.

(Poczta rosyjska w Azyi.) Odchodząca z Kiachty do Pekinu poczta przebywa w ciągu dni czternastu drogę wiorst tysiąca. Konie na stacyach rozstawione czekają, jak wszędzie w Rosyi, już osiodłane, i postylion stoi w pogotowiu, ażeby po odebraniu listów bez zwłoki siadał na koń i nigdzie się nie zatrzymywał. W Mongolii ujeżdża poczta 300 wiorst we 24 godzin. W górach mniej jest pospieszna, ale stacye wszędzie są jak najściślej oznaczone.

Dodatek tygodniowy Nr. 52.

przy dzisiejszej Gazecie zawiera:

1) Stan majątku stołecznego Miasta Lwowa. Zamknięcie rachunków lwowskiego funduszu miejskiego za rok administracyjny 1858. Wynikłości obrotu funduszu miejskiego w roku administracyjnym 1858. Zestawienia porównawcze.
2) Czerepin. Objaśnienie do nr. 50. Dodatku tygodniowego Gazety Lw.
3) Tłumacka fabryka cukru. Wykaz spotrzebowanej ilości buraków w lipcu 1858—1857.
4. Litwinów. Dokument z roku 1476. Jan Buczacki i Jan Skarbek uposażają kościół obrz. łac., a pierwszy potwierdza zarazem zapisy od ojca swego temu kościołowi uczynione.

Przepis dla Kantoru Gazety lwowskiej.

Kantor Gazety lwowskiej przyjmować może w prenumeracie kwartalnej z pocztą, tylko taką kwotę, która odpowiada prenumeracie rocznej z pocztą *20 złotych w austr. walucie.* — Uprzedzić zatem winien Kantor szanownych abonentów, że zaliczki nie uzupełniające *5 złot. waluty astr.* kwartalnie, uważane być muszą *za miesięczne,* a tem samem kwota nie uzupełniająca przedpłaty za trzeci miesiąc kwartału, złożona zostanie tymczasowo w depozycie aż do uzupełnienia swego.

Główny Redaktor **M. Szrzeniawa Sartyni.** *Z c. k. galic. drukarni rządowej.*